

POLONAIS – SUJET (évaluation 3, tronc commun)

**ÉVALUATION 3 (3e trimestre de terminale)
Compréhension de l'oral, de l'écrit et expression écrite**

Le sujet porte sur l'**axe 3** du programme : **Art et pouvoir**

Il s'organise en trois parties :

- 1- **Compréhension de l'oral (10 points)**
- 2- **Compréhension de l'écrit (10 points)**
- 3- **Expression écrite (10 points)**

Vous disposez tout d'abord de **cinq minutes** pour prendre connaissance de **l'intégralité** du dossier.
Puis vous entendrez trois fois le document support de la compréhension de l'oral. Les écoutes seront espacées d'une minute. Vous pourrez prendre des notes pendant les écoutes.
À l'issue de la troisième écoute, vous organiserez votre temps (1h30) comme vous le souhaitez pour **rendre compte en français** du document oral et **en polonais** du document écrit et pour **traiter en polonais le sujet d'expression écrite**.

1. Compréhension de l'oral

Titre du document : Dylematy historii: Stan wojenny uchylila Pomarańczowa Alternatywa?

Source du document : Historia taka była. Dylematy historii

En rendant compte du document en français, vous montrerez que vous avez compris :

- **le contexte** : le thème principal du document, la situation, les personnages / les personnes, les liens entre elles, etc. ;

Modèle CCYC : ©DNE																				
Nom de famille (naissance) : <small>(Suivi s'il y a lieu, du nom d'usage)</small>																				
Prénom(s) :																				
N° candidat :											N° d'inscription :									
 <small>Liberté • Égalité • Fraternité</small> RÉPUBLIQUE FRANÇAISE	<small>(Les numéros figurent sur la convocation.)</small>																			
Né(e) le :			/			/														

1.1

- **le sens** : les événements, les informations, les points de vue, les éventuels éléments implicites, etc. ;
- **le but** : la fonction du document (relater, informer, convaincre, critiquer, dénoncer, divertir etc.), les destinataires et le style (informatif, fictionnel, humoristique, critique, ...), etc.

Vous pouvez organiser votre propos comme vous le souhaitez ou suivre les trois temps suggérés ci-dessus.

2. Compréhension de l'écrit

Titre du document : Milicjanci przeciwko krasnalom, czyli *Pomarańczowa Alternatywa* we Wrocławiu

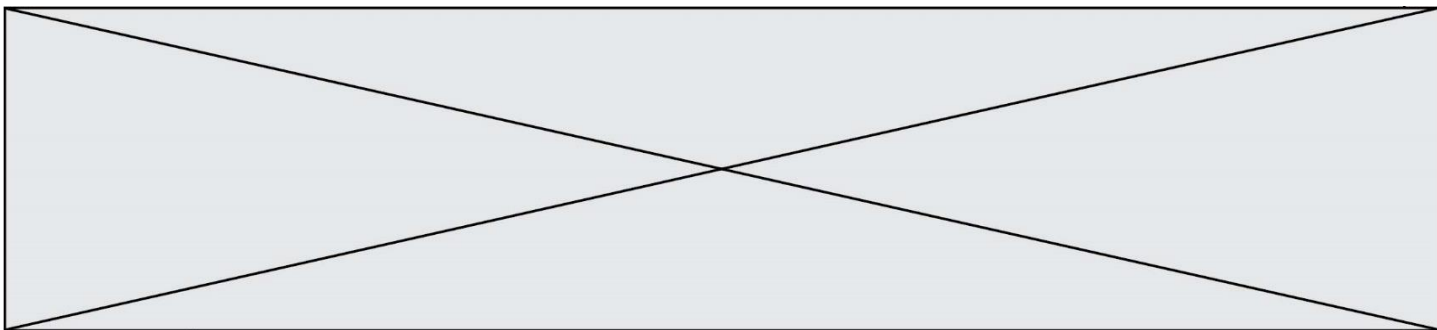
Vous rédigerez le compte rendu du document en polonais en prenant appui sur les questions suivantes :

- Czym była Pomarańczowa Alternatywa?
- Kto był jej założycielem?
- Kto uczestniczył w tym ruchu?
- Jaki był jego cel?
- Gdzie Pomarańczowa Alternatywa organizowała akcje protestacyjne?
- W jaki sposób wyrażała swoją opozycję do władzy?

Milicjanci przeciwko krasnalom, czyli *Pomarańczowa Alternatywa* we Wrocławiu

Czy można aresztować krasnoludki? W realiach PRL lat 80. nawet to mogło się zdarzyć. 1 czerwca 1987 r. we Wrocławiu Milicja Obywatelska została wciągnięta do nietypowej akcji. Wydano rozkaz wyłapywania i aresztowania osób w charakterystycznych, krasnoludkowych czapkach.

Niezwykły uliczny happening został zorganizowany przez „Pomarańczową Alternatywę” – opozycyjny ruch artystyczny, zainicjowany we Wrocławiu na początku lat 80. przez Waldemara „Majora” Fydrycha. „Major” studiował na Uniwersytecie Wrocławskim historię i historię sztuki. Był obdarzonym niespotykaną inwencją

pomysłodawcą wielu akcji i happeningów. „Pomarańczowa Alternatywa” stawiała sobie za cel wyśmiewanie absurdów systemu komunistycznego. Sprytnie pomyślane akcje, nieco surrealistyczne hasła skutecznie wykpiwały¹ drętwość języka, sztuczność rytuałów i ideologiczne napuszenie władzy. Ruch cieszył się wielką popularnością wśród wrocławskiej młodzieży i studentów.

Jedną z pierwszych akcji polegała na malowaniu na miejskich murach postaci krasnali. W drugiej połowie lat 80. słynne stały się uliczne happeningi. Często organizowano je z okazji czczonych przez władze rocznic, świąt państwowych, dni oficjalnie celebrowanych z propagandową pompą. Uliczne działania mobilizowały przechodniów, tłumnie włączając ich do wyjątkowych manifestacji. Władze, jak gdyby zupełnie były pozbawione poczucia humoru, nakazywały oddziałom milicji podejmowanie zdecydowanych interwencji. Urządzano prawdziwe polowania na happenerów „zakłócających porządek publiczny”. W Dzień Dziecka w roku 1987 umundurowani funkcjonariusze ścigali na ulicach Wrocławia całe grupy młodych ludzi przebranych za krasnali. 7 października 1987 r., w „Dzień Milicjanta”, w manifestacyjny sposób na ulicach wręczano funkcjonariuszom kwiaty.

W przeddzień 70. rocznicy „Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej”, 6 listopada 1987 r., zorganizowano akcję, która w wyjątkowy sposób „wciągnęła” milicjantów. Zgodnie z przygotowanym planem, uczestnicy happeningu mieli być ubrani w odzież koloru czerwonego. Można sobie wyobrazić uciechę organizatorów i świadków tego niezwykłego wydarzenia, gdy oddziałom milicji, przystępującym do rozpraszania ubranego na czerwono tłumu, dowódcy, krzyżąc, wydawali rozkazy: „Łapać czerwonych!”. Pod koniec lat 80. podobne happeningi organizowano w innych miastach Polski, głównie w ważnych ośrodkach akademickich – Warszawie, Łodzi, Lublinie. „Dzień Milicjanta” w roku 1988 warszawscy studenci próbowali uczcić happeningiem na Placu Feliksa Dzierżyńskiego – twórcy bolszewickiej policji politycznej „Czeka”. Niestety, grupa niosąca kukłę wielkiego czerwonego smoka natychmiast została zatrzymana przez milicjantów.

Niekonwencjonalna aktywność zainicjowana przez Waldemara Fydrycha miała nie tylko ciekawy wymiar artystyczny, ale także poważne znaczenie polityczne. Śmiech, satyra, wykpienie absurdów rzeczywistości zachęcały społeczeństwo do przeciwstawiania się rządzącym. Prowokowanie dużych sił milicyjnych do ścigania żartującej z władz młodzieży obnażało słabość i strach komunistów. Pamiątką po tych gorzko-śmiesznych wydarzeniach jest dziś pomnik Krasnoludka, stojący we Wrocławiu na ulicy Świdnickiej, w miejscu, gdzie „Major” zwykle organizował swe akcje.

---

¹ wykpiwać - wyśmiewać

Modèle CCYC : ©DNE	
Nom de famille (naissance) : <small>(Suivi s'il y a lieu, du nom d'usage)</small>	
Prénom(s) :	
N° candidat :	N° d'inscription :
<small>(Les numéros figurent sur la convocation.)</small>	
Né(e) le :	
	
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE	1.1

Źródło: Ewa Olkuśnik, www.historiaposzukaj.pl

3. Expression écrite

Vous traiterez **en polonais**, et en **120 mots** minimum, l'un des deux sujets au choix :

Sujet A :

W jaki sposób Pomarańczowa Alternatywa kreowała efekt groteski i absurdu w swoich konfrontacjach z milicją?

OU

Sujet B :

Co można powiedzieć na temat epoki, w której powstała i funkcjonowała Pomarańczowa Alternatywa? Czy świat fantazji Pomarańczowej Alternatywy pasował do wizji sztuki w PRL-u?